

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/8672,Promocja-albumu-o-generale-Kazimierzu-Sosnkowskim-Biografia-pe-lna-chwaly-i-cierp.html>
16.03.2026, 08:30

Promocja albumu o generale Kazimierzu Sosnkowskim. Biografia pełna chwały i cierpienia

19.11.2012

Promocja albumu o generale Kazimierzu Sosnkowskim

Biografia pełna chwały i cierpienia

W poniedziałek, 19 listopada 2012, dokładnie w 127 rocznicę urodzin, w Centrum Edukacyjnym IPN w Warszawie odbyła się promocja wydanego przez Instytut albumu Jerzego Kirszaka „[General Kazimierz Sosnkowski 1895-1969](#)”. Na zaproszenie prezesa IPN na tę uroczystość przyszli historycy, urzędnicy państwowi, zachodni dyplomaci i kombataneci. Gośćmi honorowym byli najmłodszy syn generała Piotr oraz Halina Babińska, od lat przyjaciółka rodziny Sosnkowskich. W dyskusji – prowadzonej przez szefa Biura Edukacji Publicznej IPN dra Andrzeja Zawistowskiego – o postaci generała i wydanym albumie wzięli udział autor albumu oraz historycy, profesorowie Zbigniew Wawer i Grzegorz Nowik.

Doradca prezydenta Tomasz Nałęcz przeczytał list od prezydenta Bronisława Komorowskiego. – Życie Kazimierza Sosnkowskiego to przykład biografii dramatycznej, pełnej chwały i cierpienia. Należał on do ludzi, którym Polska zawdzięcza wykorzystanie dziejowej szansy i odzyskanie w 1918 r. upragnionej niepodległości. [...] To osobistość, która odcisnęła swoje piętno na kształcie II Rzeczypospolitej i pozostaje jednym z symboli niezłomnej walki Polaków w czasach II wojny światowej – napisał prezydent.

Przygotowany przez wrocławskiego historyka dra Jerzego Kirszaka album – częściowo także w języku angielskim – zawiera obszerny szkic biograficzny, poruszający wszystkie najważniejsze epizody z życia generała. Również te najtrudniejsze, bez omijania spraw drażliwych. Największą wartością i atrakcją albumu jest jego wspaniała szata graficzna, niezwykle bogata warstwa ikonograficzna. Wzruszające są fragmenty poświęcone rodzinie, zwłaszcza Pięciu Budrysom, synom generała.

Piotr Sosnkowski nazwał album pomnikiem cenniejszym niż spiżowy monument. Dla profesora Nowika szczególną wartość mają zdjęcia, często publikowane po raz pierwszy, doskonale opisane. Profesor Wawer zauważył, że album dra Kirszaka, przez postać generała Sosnkowskiego, pokazuje, co ówczesna Polska sobą reprezentowała.

Zbigniew Wawer zwrócił uwagę na trzy dramatyczne momenty w życiu generała. Pierwszy, Wrzesień '39, gdy generał długo czekał na przydział bojowy, drugi – złożenie dymisji po podpisaniu układu Sikorski-Majski, trzeci – objęcie stanowiska Naczelnego Wodza po katastrofie gibraltarskiej i ostry spór z premierem Mikołajczykiem w sytuacji, gdy losy Polski były już faktycznie przesądzone.

Historycy byli zgodni, że Sosnkowski jako polityk był nie do końca wykorzystany – przykładem może być rok 1936, gdy generał złożył gotowość objęcia funkcji premiera i przedstawił projekt daleko idących reform, zakładających między innymi porozumienie z opozycją. – Sosnkowski

chciał realizować po śmierci Piłsudskiego – powiedział profesor Nowik – politykę w klimacie konsensusu. Było to zgodne z jego postawą przez całe życie.

Spotkania promocyjne w Centrum Edukacyjnym IPN kończą się zwykle częścią nieoficjalną, przygotowanym przez organizatorów poczęstunkiem. Tym razem program został częściowo zmieniony. Córka marszałka Piłsudskiego Jadwiga Jaraczewska, która napisała wstęp do albumu, ale ze względów zdrowotnych nie mogła wziąć udziału w spotkaniu, zaprosiła autora albumu, syna generała, prezesa IPN Łukasza Kamińskiego i jeszcze kilka osób do siebie na herbatę.

Fotografie: Piotr Życieński

[Generał Kazimierz Sosnkowski](#)

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)

**Prezes Instytutu Pamięci Narodowej
dr Łukasz Kamiński**

zaprasza na uroczystą prezentację albumu

„Generał Kazimierz Sosnkowski (1885-1969)”

Odbędzie się ona 19 listopada o godzinie 17:30
w Centrum Edukacyjnym IPN
„Przystanek Historia” im. Janusza Kurtyki,
przy ul. Marszałkowskiej 21/25 w Warszawie

W dyskusji wezmą udział:
autor książki dr Jerzy Kirszak,
prof. Grzegorz Nowik i prof. Zbigniew Wawer

Gościem specjalnym będzie Pan Piotr Sosnkowski, syn Generała

**INSTYTUT
PAMIĘCI
NARODOWEJ**

**Prezes Instytutu Pamięci Narodowej
dr Łukasz Kamiński**

zaprasza na uroczystą prezentację albumu

„Generał Kazimierz Sosnkowski (1885-1969)”

Odbędzie się ona 19 listopada o godzinie 17:30
w Centrum Edukacyjnym IPN
„Przystanek Historia” im. Janusza Kurtyki,
przy ul. Marszałkowskiej 21/25 w Warszawie

W dyskusji wezmą udział:
autor książki dr Jerzy Kirszak,
prof. Grzegorz Nowik i prof. Zbigniew Wawer

Gościem specjalnym będzie Pan Piotr Sosnkowski, syn Generała

**INSTYTUT
PAMIĘCI
NARODOWEJ**

INSTYTUT
PAMIĘCI
NARODOWEJ

Jerzy Kirszak

**GENERAL
KAZIMIERZ
SOSNKOWSKI**
1885–1969

INSTYTUT
PAMIĘCI
NARODOWEJ

Jerzy Kirszak

**GENERAL
KAZIMIERZ
SOSNKOWSKI**
1885–1969